

# Millal saab rahatarkuse jagamisest investeerimissoovitus?

11. märts 2026

Kui varem tuli investeerimisteemalist infot otsida peamiselt raamatutest, kursustelt või finantsportaalidest, siis täna jõuab see paljude inimesteni mõjuisikute kaudu Instagramis, YouTube'is, TikTakis või podcast'ides. See on paljuski positiivne areng, et sellest räägitakse rohkem ja et inimesed on hakanud oma rahaasjade vastu suuremat huvi tundma. See läheb hästi kokku ka Euroopa aruteludega, vajadusega rohkem investeerida.

Samas on investeerimisinfo levik toonud kaasa ka uusi küsimusi: kus lõpeb isiklik arvamus ja algab investeerimissoovitus? Millal on tegemist rahatarkuse jagamisega ja millal võib tegevus langeda juba reguleeritud valdkonda?

Just nende küsimuste üle on Finantsinspeksioon viimase poole aasta jooksul pidanud arutelusid koos investeerimisteemadel sõna võtvate mõjuisikutega. Sarnased arutelud käivad ka teistes riikides, sest investeerimisteemalise sisu roll sotsiaalmeedias on viimastel aastatel kiiresti kasvanud. Ametiasutuste poolt on avaldatud ka palju sellelaadseid hoiatusi, kuid veel olulisem on mängureeglid lahti rääkida.

## Mida ütleb seadus?

Eestis ja Euroopa Liidus kehtivad finantsteenuste pakkumisele selged reeglid. Kui konkreetsele inimesele soovitataks kindlat aktsiat või muud väärtpaberit, on see üldjuhul investeerimisinõustamine, mille osutamiseks on vaja tegevusluba. Avalikkusele suunatud üldiste investeerimissoovituste puhul tegevusluba vaja ei ole, kuid sellisel juhul kehtivad läbipaistvuse, allikate ja võimalike huvide avalikustamise nõuded.

Siin võiks tuua paralleele meditsiinivaldkonnast. Terviseteemadel võib igaüks avalikult rääkida, kuid konkreetsele patsiendile võib ravimi välja kirjutada vaid arst. Samamoodi võib investeerimisest avalikult rääkida, kuid konkreetsele inimesele investeerimissoovituse andmine konkreetse väärtpaberi näol kuulub reguleeritud tegevuse alla.

## Miks vastutus on oluline?

Investeerimisotsused mõjutavad inimeste raha ja sageli ka nende tulevikku. Üks ebaõnnestud tarbimisotsus ei ole võrreldav inimese säästude kaotamisega, sellest ka reguleerimine. Kui keegi jagab avalikus ruumis investeerimisteemalist infot, võib see mõjutada väga paljude inimeste otsuseid. Seetõttu on oluline, et jagatav info põhineks vastaval oskusel, oleks tasakaalustatud, läbipaistev ja seda jagataks seadusi järgides.

Enamus mõjuisikuid teevad seda juba täna väga vastutustundlikult – selgitavad riske, eristavad oma arvamust faktidest, lasevad investoril ise konkreetseid investeerimisotsuseid langetada ja avaldavad võimalikud huvide konfliktid. Meil on üldjoontes sellega hästi. Just sellised praktikad aitavad hoida investeerimiskultuuri usaldusväärseks.

## Ühine eesmärk: teadlikum investor ja aus finantssektor

Finantsinspeksiooni roll on kaitsta investoreid ja toetada finantsturu ausat toimimist. Samal ajal on investeerimiskogukonnal ja mõjuisikutel oluline roll rahatarkuse levitamisel. Need kaks eesmärki ei ole omavahel vastuolus. Vastupidi – teadlik investor on nii turu kui ka kogu ühiskonna huvides. Seetõttu ongi oluline neid küsimusi arutada avatult ja koostöös ning panna paberile head tavad, mis selgitavad kehtivat seadust ja mille eesmärk on aidata hoida investeerimisteemaline arutelu avalikus ruumis õige, selge, läbipaistev, usaldusväärne ja seadustega kooskõlas. See loob omakorda võimalused uutele mõjuisikutele, kes saavad turvaliselt tegutseda, arvestades kehtivaid ja selgitatud mängureegleid.

Andre Nõmm